



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 832/2014-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Advokátska kancelária, Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1010/08 (predtým v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 8 C 83/07) a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1010/08 porušil základné právo [REDAKOVANÉ], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Pezinok vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 1010/08 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. Mgr. [REDACTED] priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDACTED] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov), ktorú je Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. Emílie Korčekovej, Advokátska kancelária, Novomeského 25, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 832/2014-13 z 26. novembra 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) v časti, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1010/08 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 83/07 na Okresnom súde Bratislava III).

2. Ku skutkovému stavu sťažovateľ uviedol najmä, že:

„(...) Sťažovateľ titulom postavenia odporcu v konaní na ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Pezinok pod č. k. 5C 1010/2008 (pôvodne vedené pod č. k. 8C 83/07 na Okresnom súde Bratislava III od 10. 4. 2007 do 31. 12. 2007) poznačenom neefektívnym

konaním (prvé pojednávanie vo veci samej až po takmer dvoch rokoch od podania žaloby -20. 03. 2009) zjavnými prietahmi a nečinnosťou súdu, ad hoc nesúrodými úkonmi súdu s výraznými časovými odstupmi a vydaním zjavne nezákonného a diskriminačného rozsudku porušovateľom č. k. 5C 1010/08-160 dňa 24. 03. 2010 pociťuje skrivosť, bezmocnosť a beznádej v tom, že v dôsledku pokračujúceho porušovania jeho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, práva prerokovanie veci bez zbytočných prietahov priznaného podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, porušením čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nebola vec ku dňu podania tejto opakovanej ústavnej sťažnosti prejednaná a rozhodnutá porušovateľom ústavne konformným a zákonným spôsobom v primeranej lehote, konanie je naďalej zjavne nespravodlivé, nakoľko porušovateľ (a jeho predchodca Okresný súd Bratislava III) od 10. 04. 2007 nebol schopný vo veci meritórne rozhodnúť ako o svojom spôsobom šikanóznom návrhu navrhovateľa voči sťažovateľovi zo dňa 10. 04. 2007, tak aj o protinávrhu sťažovateľa zo dňa 25. 03. 2009 a to všetko aj napriek tomu, že navrhovateľ listom zo dňa 05. 02. 2014 zobral žalobu v celom rozsahu späť(...)

Stav neistoty sťažovateľa v dôsledku jeho bezmocnosti voči protiústavnému konaniu porušovateľa a svojvôli zo strany porušovateľa trvá už takmer 7 rokov (podanie žalobného návrhu - od 10. 04. 2007 do 10. 03. 2014 - podanie opakovanej ústavnej sťažnosti), pričom sťažovateľ k prietahom zapríčinených porušovateľom a zapríčinených vydaním nezákonného a protiústavného rozsudku (arbitrárne odôvodneného) vo veci samej dňa 24. 03. 2010 neprispel. (...)

O vzájomnom návrhu sťažovateľa zo dňa 25. 03. 2009 doposiaľ ústavne konformným spôsobom nerozhodol. (...)“

Pokiaľ ide o povahu a zložitost' veci, sťažovateľ uviedol, že:

„Vec má pre sťažovateľa mimoriadny význam.

Vec je po právnej a skutkovej stránke jednoduchá, nezložitá.

Predmetné konanie na ochranu osobnosti malo byť už po vypočutí účastníkov konania porušovateľom zastavené v r. 2009(...)

Porušovateľ teda nesmel svojvoľne pokračovať v traumatizovaní sťažovateľa - slabšej strany, vedome porušovať a zneužívať procesné právo a tak zneužitím právnej nevedomosti sťažovateľa úmyselne priznať navrhovateľovi ochranu, ktorá mu neprináleží a navyše zaviazat' sťažovateľa na povinnosť a plnenie, ktoré nie je a ani len nebolo možné a zaplatenie údajných trov konania a právneho zastúpenia navrhovateľovi(...)“

Sťažovateľ sa domáha aj priznania primeraného zadosťučinenia, pretože:

„S odkazom na konštantnú judikatúru ústavného súdu ako aj judikatúru ESLP sťažovateľ žiada priznať primerané a spravodlivé finančné zadosťučinenie v sume: 6.500,- € za zjavné prieťahy a porušenie práva na prerokovanie veci v primeranej lehote porušovateľom, teda takmer 7 rokov (od 10. 04. 2007) vyvolaného a udržiavaného stavu neistoty o výsledok konania, stavu bezmocnosti a beznádeje u sťažovateľa, psychického traumatizovania sťažovateľa a jeho diskriminácie, pričom prvostupňový súd (porušovateľ) zjavne protiústavným postupom odňal sťažovateľovi (odporcovi v konaní) možnosť konať pred súdom, čo ustálil odvolací Krajský súd v Bratislave odôvodnením zrušujúceho uznesenia č. k. 8Co 23/2011-2000 zo dňa 31. októbra 2012 a následne poskytoval/poskytuje ochranu tomu, kto o ňu predpísaným spôsobom nepožiadaval (neurčitý a zmätočný petit aj po ďalšej úprave na podklade cit. uznesenia odvolacieho súdu - vo svojej podstate opätovne nevykonateľný).

Nemajetková ujma, ktorá vznikla sťažovateľovi v dôsledku extrémne dlhého konania na ochranu osobnosti vyplýva z pocitov neistoty, krivdy, morálneho utrpenia prameniacych zo situácie navodenej súdom, keď konanie malo byť zastavené porušovateľom pre nejasnosť a neurčitosť petitu, sťažovateľovi bolo znemožneným sa účinne žalobe brániť, porušovateľ odignoroval a ignoruje právo sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote a právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a to v konaní na ochranu osobnosti.“

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sa sťažovateľ domáha toho, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod č. k. 5C 1010/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Pezinok sa prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 6.500,- €, ktoré je Okresný súd Pezinok povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia

4. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 283,62 €(...), ktoré je Okresný súd Pezinok povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 3267/2014 z 18. decembra 2014 (ku ktorému bolo pripojené aj vyjadrenie zákonného sudcu v napadnutom konaní) a právna zástupkyňa sťažovateľa prípisom z 2. januára 2015.

3.1 Podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla:

„v zmysle Vašej žiadosti(...) si Vám dovoľujem v prílohe zaslať vyjadrenie zákonného sudcu k ústavnej sťažnosti zo dňa 17.12.2014. S vyjadrením zákonného sudcu k ústavnej sťažnosti sa plne stotožňujem. Zákonný sudca v právnej veci konal a koná bez zbytočných prietahov. (...)

Zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že netrvám na ústnom pojednávaní ústavného súdu.“

3.2 Zákonný sudca JUDr. Peter Rajňák opísal chronológiu úkonov, ktoré boli v napadnutom konaní vykonané, a dodal:

„Ústavný súd SR sa už sťažnosťou [REDAKOVANÉ] zaoberal v konaní III. ÚS 386/2013 (II. ÚS 386/2013, pozn.), spis sa z Ústavného súdu SR vrátil na Okresný súd Pezinok dňa 10.07.2013.

V tomto konaní Ústavný súd SR nekonštatoval prietahy Okresného súdu Pezinok v konaní, preto sa vyjadním k mojim úkonom v spise po dátume 10.07.2013.

V tejto súvislosti chcem poukázať na moje vyjadrenie (ako vyjadrenie zákonného sudcu) zo dňa 01.10.2013, ktoré som poskytoval Krajskému súdu v Bratislave a na vyjadrenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.10.2013, ktorý takisto nekonštatoval prietahy v uvedenom konaní. (...)“

3.3 Právna zástupkyňa sťažovateľa nezaujala stanovisko k vyjadreniam okresného súdu, iba oznámila, že „na základe Vašej výzvy zo dňa 22.12.2014 (doručenej dňa 02.01.2015) vo veci sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], dávam Vám týmto na vedomie, že súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania danej veci“.

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v predmetnej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1010/08 (predtým vedenom pod sp. zn. 8 C 83/07 na Okresnom súde Bratislava III):

Dňa 10. apríla 2007 podal [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), na Okresnom súde Bratislava III proti sťažovateľovi žalobný návrh na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 8 C 83/07.

Dňa 13. septembra 2007 Okresný súd Bratislava III vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k podanému návrhu, a rovnako vyzval navrhovateľa, aby predložil všetky dôkazy vzťahujúce sa na vec.

Dňa 19. septembra 2007 sa sťažovateľ písomne vyjadril k návrhu.

Dňa 8. októbra 2007 navrhovateľ zaslal Okresnému súdu Bratislava III písomné doklady.

Dňa 1. januára 2008 podľa § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), výkon súdnictva vo veci sťažovateľa prešiel z odovzdávajúceho Okresného súdu Bratislava III na nadobúdajúci Okresný súd Pezinok.

Dňa 6. februára 2008 bola vec na okresnom súde zaevidovaná pod sp. zn. 5 C 1010/08.

Dňa 15. decembra 2008 súd vyzval právneho zástupcu navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh.

Dňa 20. januára 2009 bolo v spise zaznamenané, že navrhovateľ uhradil súdny poplatok.

Dňa 2. februára 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 20. marec 2009.

Dňa 20. marca 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom súd pripustil zmenu petitu návrhu. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že „*odporca doručí do spisu v lehote 15 dní znalecké posudky, ktoré navrhol vykonať ako dôkaz*“.

Dňa 25. marca 2009 sťažovateľ svojím písomným podaním žiadal žalobný návrh zamietnuť, pričom podal aj protinávrh.

Dňa 29. apríla 2009 sťažovateľ založil do spisu dva znalecké posudky a trval na pripustení jeho protinávrhu.

Dňa 7. mája 2009 súd vyzval sťažovateľa, aby uhradil súdny poplatok za podaný protinávrh a aby sa písomne vyjadril k zmenenému petitu návrhu.

Dňa 22. júna 2009 sa sťažovateľ vyjadril k zmenenému petitu návrhu a súčasne uhradil súdny poplatok za podaný protinávrh.

Dňa 23. decembra 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. február 2010.

Dňa 8. februára 2010 sťažovateľ požiadal súd o odročenie termínu pojednávania „z dôvodu PN“.

Dňa 12. februára 2010 bolo pojednávanie odročené na 24. marec 2010.

Dňa 22. marca 2010 sťažovateľ požiadal súd o odročenie termínu pojednávania „z dôvodu PN“.

Dňa 24. marca 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie (v neprítomnosti sťažovateľa), na ktorom bol vyhlásený rozsudok č. k. 5 C 1010/08-160.

Dňa 27. mája 2010 sťažovateľ podal odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 16. júna 2010 súd vyzval sťažovateľa na úhradu súdneho poplatku za podané odvolanie a vyzval navrhovateľa, aby sa písomne vyjadril k podanému odvolaniu.

Dňa 21. júla 2010 sa navrhovateľ vyjadril k odvolaniu sťažovateľa.

Dňa 9. augusta 2010 sťažovateľ požiadal súd o oslobodenie od súdneho poplatku.

Dňa 18. augusta 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby zaslal vyplnené „Vyhlásenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch“ a doložil do spisu „príslušné listinné dôkazy“.

Dňa 28. septembra 2010 sťažovateľ reagoval na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 3. januára 2011 súd uznesením č. k. 5 C 1010/08-197 sťažovateľovi priznal oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podané odvolanie.

Dňa 28. januára 2011 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaní sťažovateľa.

Dňa 31. októbra 2012 krajský súd uznesením č. k. 8 Co 23/2011-200 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 14. novembra 2012 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 7. januára 2013 sťažovateľ založil do spisu listinné dôkazy.

Dňa 14. februára 2013 súd vyzval navrhovateľa, aby v lehote 15 dní spresnil petit návrhu.

Dňa 17. mája 2013 okresný súd opakovane vyzval navrhovateľa, aby v lehote 15 dní spresnil petit návrhu.

Dňa 5. augusta 2013 navrhovateľ spresnil petit svojho žalobného návrhu.

Dňa 7. augusta 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 15. október 2013.

Dňa 10. septembra 2013 okresný súd uznesením č. k. 5 C 1010/08-217 pripustil zmenu petitu žalobného návrhu.

Dňa 30. septembra 2013 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní „z dôvodu účasti na pojednávaní toho istého dňa o tej istej hodine na OS Bratislava III“.

Dňa 15. októbra 2013 bolo pojednávanie odročené na 5. december 2013.

Dňa 5. decembra 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie v neprítomnosti navrhovateľa, pričom pojednávanie bolo odročené na neurčito na účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 16. decembra 2013 okresný súd vyzval Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava V o zapožičanie spisu ČVS: ORP-1393/1-OVK-B5-2008 a tiež požiadal Okresný súd Bratislava III a Okresný súd Bratislava V o zapožičanie súvisiacich spisov.

Dňa 2. januára 2014 Okresný súd Bratislava III reagoval na žiadosť súdu.

Dňa 20. januára 2014 Okresný súd Bratislava V oznámil súdu, že súvisiaci spis nie je možné zapožičať „vzhľadom na podané odvolanie“.

Dňa 5. februára 2014 navrhovateľ zobral svoju žalobu späť „v celom rozsahu“, pretože „ochranu proti zásahu do mojej osobnosti zo strany odporcu považujem pre plynutie dlhého časového obdobia odo dňa tohto zásahu za neúčelnú“.

Dňa 20. februára 2014 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby oznámil, či „súhlasí so späťvzatím návrhu“ a či „trvá na protinávhrhu“.

Dňa 26. mája 2014 okresný súd požiadal Slovenskú poštu, a. s. (ďalej len „pošta“), aby oznámila, či právna zástupkyňa sťažovateľa prevzala výzvu súdu z 20. februára 2014, pretože na ňu nereagovala.

Dňa 16. septembra 2014 okresný súd na pošte urgovoal vybavenie reklamácie.

Dňa 7. novembra 2014 pošta oznámila okresnému súdu, že právna zástupkyňa sťažovateľa výzvu súdu z 20. februára 2014 prevzala 26. februára 2014.

Dňa 4. decembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 5 C 1010/08-254 konanie „o návrhu navrhovateľa na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy“ zastavil.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či v konaní o ochranu osobnosti postupom Okresného súdu Pezinok vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 1010/08 (predtým vedenej pod sp. zn. 8 C 83/07 na Okresnom súde Bratislava III) dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je ochrana osobnosti, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 145/03, I. ÚS 19/00 a iné).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon

ani podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci ústavný súd poukazuje na to, že, ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva (pozri bod II tohto nálezu), k predĺženiu napadnutého konania prispel aj samotný sťažovateľ najmä tým, že z neznámych dôvodov nereagoval na výzvu súdu z 20. februára 2014, pričom minimálne pol roka tak oddialil rozhodovanie okresného súdu v danej veci, ktorý musel prostredníctvom pošty zdĺhavo zisťovať, či sťažovateľ vôbec prevzal predmetnú výzvu. Na uvedené správanie, teda nesúčinnosť sťažovateľa, ústavný súd prihliadol pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že celkové trvanie napadnutého konania už viac ako 8 rokov (hoci vec bola 22 mesiacov aj na krajskom súde, čo nemožno pričítať na úkor okresného súdu) je v kontexte o ochrane osobnosti už samo osebe neprimerané a neefektívne.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Je neodôvodniteľné, že okresný súd o protinávru sťažovateľa z 25. marca 2009 dodnes nerozhodol, hoci sťažovateľ už 22. júna 2009 uhradil aj súdny poplatok za podaný protinávrh. Okrem uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že okresný súd bol v danej veci aj opakovane nečinný, a to konkrétne od 6. februára 2008 do 15. decembra 2008 (desať mesiacov) a od 22. júna 2009 do 23. decembra 2009 (šesť mesiacov). Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas minimálne poldruha roka súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr.

I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, resp. k neefektívnej činnosti, a teda k zbytočným prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a primárne ani v dôsledku správania účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci - a teda vykonanie spravodlivosti - bez zbytočných prieťahov.

Pokiaľ zákonný sudca v okolnostiach danej veci poukázal na to, že ústavný súd vo svojej veci č. k. II. ÚS 386/2013-15 v napadnutom konaní „*nekonštatoval prieťahy Okresného súdu Pezinok v konaní, preto sa vyjadrím k mojim úkonom v spise po dátume 10.07.2013*“, treba poukázať na to, že v uvedenej veci zo strany ústavného súdu išlo o procesné rozhodnutie, odmietnutie sťažnosti pre neprípustnosť, pretože ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 386/2013 z 10. júla 2013 zaujal stanovisko, že sťažnosť, ktorú podal sťažovateľ okresnému súdu, „*bola v okolnostiach prípadu zo strany sťažovateľa iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by podpredsedníčka okresného súdu dostala primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prieťahom v napadnutom konaní*“. Pri súčasnom meritórnom posúdení ústavnej sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v napadnutom konaní, aj keď zo strany ústavného súdu mu v tom bol v minulosti vytvorený primeraný časový priestor, neprijal dostatočné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a pretože okresný súd ešte o protinávrhu sťažovateľa nerozhodol, a taktiež v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 6 500 €, pričom uviedol, že „nemajetková ujma, ktorá vznikla sťažovateľovi v dôsledku extrémne dlhého konania na ochranu osobnosti vyplýva z pocitov neistoty, krivdy, morálneho utrpenia prameniacych zo situácie navodenej súdom“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, ako aj vzhľadom na povahu veci považuje za primerané vo výške 2 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že sťažovateľ nebol v každom štádiu konania súčinný s okresným súdom a že spis sa takmer 2 roky nachádzal aj na krajskom súde, ktorého sťažovateľ neoznačil za účastníka konania.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania vo výške 284,08 € z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo 7. marca 2014 a spísanie ústavnej sťažnosti z 10. marca 2014). Za dva úkony vykonané v roku 2014 patrí odmena v sume dvakrát po 134 € a režijný paušál dvakrát po 8,04 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 284,08 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2015